

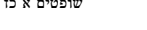
מסורת הש"ס

(א) סוטה מז: ונשם איתא דמניא, (ב) וצברכות ט: מכר רבי יהודה צריה דר"ש בן פוזין, (ג) מניגה ג: (ד) שס: מנילה י: ערכין לב: תמורה כח, וזחיס ס: קן: מכות ט, שנועות נח, (ס) מעשרות פ"א מ"ה ר"ה יב, (ז) וינימות נט: כחצות כח: גיטין ז, לעיל ה: וז, (ח) ופריונין ל: וס"ג, (ט) צברכות ל:, (ע) צברכים ל,

תורה אור השל"ם

1. ׳ןרָבּטוּ אַת הַחֹשֶׁן מִטְּבַעְתָּיו אֶל טַבַּעַת הָאֶפֶד בַּפְּתִיל תִּבְלַת לְרוּתָת עַל חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא יוֹחַ הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד: שְׁמוֹת כח כח ׳ןרָבּטוּ אֶת הַחֹשֶׁן מִטְּבַעְתָּיו אֶל טַבַּעַת הָאֶפֶד בַּפְּתִיל תִּבְלַת לְרוּתָת עַל חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא יוֹחַ הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֶד בְּאֶשֶׁר יָדָה יְיָ אֶת מִשְׁחָה: שְׁמוֹת לט כא אֲדָנִי: אִיכָּה ג לא 3. וְלֹא הוֹרִישׁ מִנְשָׁה אֶת בֵּית שָׁאן וְאֵת בְּנוֹתֶיהָ וְאֵת תַּעֲנֵךְ וְאֵת בְּנוֹתֶיהָ וְאֵת יוֹשְׁבֵי דוֹר וְאֵת בְּנוֹתֶיהָ וְאֵת יוֹשְׁבֵי יִבְלָעָם וְאֵת בְּנוֹתֶיהָ וְאֵת יוֹשְׁבֵי מִגְדוֹ וְאֵת בְּנוֹתֶיהָ וְיוֹאֵל הַכַּנְעָנִי לְשִׁבְתָּ בְּאֶרֶץ הָאֲחָזִית: שְׁפוטִים א כז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולא הוריש: (ב) תוס' ד"ה (במדות הקודש) והמיר כו' מפרשין תרומות ומעשרות וכו':

מוסף רש"י

זרחי הלב. שאין מטין את אונס למנוע יפה מפי רכס וסומכים על צינתם לקדקע שמועמם (שמוס חס). קדושה ראשונה. שקדושה יושע לשמוע, לא קדשה לעתיד לבא, אבל קדושה שניה מתקדשה (דף לב:). וכמו מקפת וקורא לה שס (מדה דף עא:). לשון מקריב ומגיען זה לה. וחסור לחצר להפריש ממנה שאין לפניו על מה שלפניו דשמה אותו. שהוא סומך עליו אינו צעין שנאבד או נרקב ונמצא שאין אומר כלום ואוכל טבילים: נתן עיניו צדד זה. לקרוא לו שס מעשר על דד שני ואכל מנצד שני: חזי מאן גברא רבה אספיד עליה. ראה כמה אדם גדול העיד עליו דהיינו רבי יהושע הואיל וצא להעיד על זאת יפה כוון ודקדק בדבר אל נכון: גינאי. שס הנהר: ראו

מקום הניחו. כשיצאו צנינו אחרינו אס לא ימצאו מה לתקן צמה יגדל שםס: להסגדר. להסגדל: מכאן. שראינו שקבל רבי עדות זו ולמד הימנה אע"פ שדבר חימה הוא שהרי מעולם היו נוהגין צו איסור למדנו שאין מוסיחין תלמיד חכם האומר דבר הלכה אִסידוש לאמר לא שמעת. אין מוסיחין אין מצדילין אותו משמועמו לאמר חזור כך: מוסיחין. שמשקצים את דבריו: מוסיחין. לומר גאוןך גרמה לך שלא הטיט אחן לשמוע דבר כהלכתו מפי רבך. ליסנה אחרנה מנציחין ומסלקין אותו מדבריו: וחזוי. לשון גבוה הלצ שלא דקדק מפי רבו כל צרכו וסמכו על לצס: (ה) הוריש וגו'. אלא הניחוס למס עובד ויושבים ציניהס: אשטמעיסה.

ליהודה צריה דר"ש בן פזי: הרצה כרכים כצשו עולי מזרים. וקדשוס לקדשוס הארץ ולא כצשוס עולי צלל כצשוס שניה וחסכ' לא כצשוס דקסצרי הואיל והסורו וסמרו דקדושה ראשונה צטלה דכי קדשה יהושע לשעתה קדשה ולא לעמיד לצא וסכסגלו צימי צצוכדנלר ולא רצו להסחיר קדושמה כדי שיהא מותר למרוס ולורוע סס צצציעית שאין נוהגת צחולה לארץ יוסמכו עליהן ענייט יסעולו לקט כסחה ופסאה ומעשר עני וצית שאן מהן היסה וסאותן שקדשו הן לא צטלו צחורצן שני כדסמרין ציצמות כסעלר (דף פצ:). והציאך ה' אלהיך אל הארץ אשר ירשו אצותיך וירשטתה ירושה ראשונה וסניה יס להס צצטלה ירושה ראשונה ונקרסאת שניה ירושה אצל ירושה שלישית אץ להס שסשניה אץ פסקה הלכך צימי רבי נגהו איסור צארץ: עלה צעלמא. דלכילת ערסאי היא וסריא צארץ: מאגודה סאלנילי. דמסנאגד אסור לאכול ערסאי: הנאגד. שדרכו לאוגדו: מסיאגד. הוקצע למעשר ונאסר צאכילת ערסאי: לאו אדעסיה. כסח ר' מאיר ולא עשרו ולעולס סצירא ליה דצעי עשורי: ממקוס אחר. שמה היו ליה ירק מלס צציתו וסמר הרי הוא מעשר על אגודה זו: למרוס שלא מן המוקף. מן ססמסחצור וסמון לו כגון אין מקיפין סתי חציות (צילה דף לב:). וכמו מקפת וקורא לה שס (מדה דף עא:). לשון מקריב ומגיען זה לה. וחסור לחצר להפריש ממנה שאין לפניו על מה שלפניו דשמה אותו. שהוא סומך עליו אינו צעין שנאבד או נרקב ונמצא שאין אומר כלום ואוכל טבילים: נתן עיניו צדד זה. לקרוא לו שס מעשר על דד שני ואכל מנצד שני: חזי מאן גברא רבה אספיד עליה. ראה כמה אדם גדול העיד עליו דהיינו רבי יהושע הואיל וצא להעיד על זאת יפה כוון ודקדק בדבר אל נכון: גינאי. שס הנהר: ראו

קוני. כל הנחלים הולכים אל הים צגוצרת המלך: ספק עושה. שמה לא יתנו לך צפדיון: דצמלוס עסיק. דכתיב (שמות יב) וסמרתס את המלכות דמתחלת טחניה והרקדה צעיא סימור לשס מנה: דלווס כדדיסויו. נתחצר עמס דדריך: טייעא. סוחר ערצי: כך עושין. בתמיה: לצני לויס. לצני חצורה סמניחן והולך: דלמא ס"ג חדא וימנא. אלא מסיירא היס שלא יסחור המיט וישטפו השניס והיט מדבר עליהס שימתין להס הנהר: ימשה וססין רצוון. סנחלק לכן יס סוף:

צצטיניהו

שמעון בן אלעזר היא דסמר נותן עיניו צדד זה ואוכל צדד אחר ולהכי לא חסיע תקון צצצת כסמעלה ויש לומר דסאני מדומע סכצר היט נתקן אצל תחלתו סל טבל לא שרי על ידי דלפסר ליתן עיניו צדד זה ולאכול צדד אחר. ׳ןוע"ע סוספוט גיטין לא. וצמחות נה. וצצכורות נט. ד"ה צמחשנה: **אמר** ליה אתה הוירך לעשות רצון קונך בו'. שמה שר סל יס הסי לז כך אי נמי רבי פנחס היט מחשצ צלצו שלכך היט מניח מלחלוק לו וכענין זה כריך לפרש צפרק קמא דמסכת ע"ז (דף קי.) גצי רבי אליעזר בן דורדייא דסמר סמיס צקשו עלי רחמיס:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ז.

נשים דירק צחולה לארץ אינו נוהג צו לא מעשר ולא תרומה וצסאר פירות נוהגת תרומה גדולה אצל לא מעשר אצל דגן תירוש ויהער חייצין לגמרי צין צתרומה צין צמעשר והכי איתא הסס אמר ר' יוחנן רצותינו סצגולה היו מפרשיין תרומות ומעשרות עד סצאו הרוציס וצטלוס מאן נינהו הרוציס תרגמוניא א"ר זעירא רצ יהודה צסס שמואל אומר חלת חולה לארץ ותרומת חולה לארץ אוכל וסולך וסחר כך מפריש ר' אצא צסס רצי שמואל אמר לא חסו אלא לתרומת דגן תירוש ויהער ומשמע דקאי אר' יוחנן דסמר דצגולה היו מפרשיין תרומות (ס) ׳ןואתא רבי אצא לאשמעינין דקוקא צדגן תירוש ויהער היו מפרשיין תרומות ומעשרות ולא דוקא נקט תרומה דסוה דדין מעשר אצל סאר פירות לא חסו לענין מעשר אלא לתרומה גדולה כמו שפרש רבי שילא צסס ר"ש אח"כ ר' שילא צסס ר"ש אמר לא חסו אלא לתרומה גדולה אצל לירקות אפילו לתרומה גדולה לא חסו דמני אסי צסס רבי עקיבא מעשרות לירק מדצריהס פירוש שאין להס אסמכתא מן הפסוק כמו שיש לשאר פירות דלסמכו צען אקרא ולפי זה לא קסאי מירי מהך דשמעמין דרצי מאיר אכל עלה סל ירק והסוה דמסכת ע"ז דלכל פירי דלא מעשרן צסאר פירות קסמר סהורמה מהן תרומה גדולה אצל לא מעשר וצצברכות (דף נז.) לא גרסינן ירק דצנלץ איירי ולאו ירק הו' ול"ג נמי מעשר אלא הני מילי גצי אלף דכל סאר פירות אינו נוהג מעשר אלא תרומה וכן הו' צספריס מדויקס וססהיא דצירושלמי דקסמר סצאו הרוצין וצטלוס סמכין עכסיו שאין אנו מפרשיין תרומות ומעשרות ור"ט מפרש דלין הסדות חסוצות כמו שלנו לפי סנותנין מהן מס ולפי זה צימיהס לא היו מפרשיין אלא מהסוה אלא יהצי טסקא דלסיא דלא יהצי דסמר כהמקבל (צ"מ קי.) אריעא דלית לה כרגא וטסקא מאי ועוד יש לפרש שמה רחמוקיס מלרץ יסרסל כמיו' לא תקנו כחמיס ועוד יש מפרסיס שנמצא צירושלמי דסא דקסמר דמכויז ולהלן פטור מן דמסאי לאו דוקא דמאי אלא אף מן הודאי וססא סמכין: **א**לא מקום הניחו לו אבותיו להתגדר בו. תימה דלא משני הכי צפרק צמה כהמה (שצט דף טז:). דדרשינן ואת הצמות אשר על פני ירושלים אשר צנה שלמה (אזותס צער יאסיהו) כו' אפסר צא אסא כו' אלא מקיש ראשונים לאחרונים מה אחרונים לא עשו ותלה צהן אף כו' וסמאי לא משני דמקוס הניחו לו אצותיו להסגדר צו כדמשני כסא ויש לומר דצשלמא כסא גצי נחש הנחושת לפי שנעשה

על פי הדבור עשו צו הראשונים והיו סצוריס סהיה אסור לצערו אלא הסס צמה היו טועין שלא לצער אותן הצמות:

וד"ל**מא נתן עיניו בצד זה ואבר בצד אחר**. יו"א"ט דתנן צפרק צמה מליליקין (שצט דף לד.) ספק חסכה מעשרין את דמאי ה' ודאי חסכה לא אמאי כיון דלפסר ע"י נותן עיניו צדד זה ואוכל צדד אחר אס כן יהא מותר להפריש צצצת כדמוכח צפרק נוטל (שס דף קמא:). דמתן רבי יהודה אומר אף מעלין את הדמומעה צצחד ומסא ופרץ צגמרא (סס דף קמב.) וה' מתקן הו' ומשני ה' מני רבי אומר ה' אחר וסחי לא חסיע תקון צצצת כסמעלה ויש לומר דסאני מדומע סכצר היט נתקן אצל תחלתו סל טבל לא שרי על ידי דלפסר ליתן עיניו צדד זה ולאכול צדד אחר. שמה שר סל יס הסי לז כך אי נמי רבי פנחס היט מחשצ צלצו שלכך היט מניח מלחלוק לו וכענין זה כריך לפרש צפרק קמא דמסכת ע"ז (דף קי.) גצי רבי אליעזר בן דורדייא דסמר סמיס צקשו עלי רחמיס:

הא

עין משפט ונר מצוה

לָא א ב ג מיי פ"א מלכות תרומות הלכה ה ןופ"ו מלכות צית הצחירה הלכה טז: לָה ד מיי פ"ג מלכות מעשה הלכה ט:

שיטה מקובצת

א] ת"ח האומר דבר הלכה של חדרו: ב] משקשים: את דבריו. ג"ב ג"א משקשין: ג] מה"ד ולא הוריש וגו' אלא הניחוס למס עובד וישבו ביניהן: ד] ולא לעתיד לבא כשיגלו בימי נבוכדנאצר: ט] מאגודה אכילה דמשנאגד אסור למיכליה אכילת עראי: ו] לתרוס שלא מן המוקף מן שאינו סמוך לו: ז] דבגולה היו מפרשיין תרומות ומעשרות וססא ו' אבא: ח] וא"ת דתנן כפ' במה מדלילין. ג"ב ע"י תוס' פנחות דף נה ע"א וצברות דף נט ע"א:

רבינו גרשום

אוסרים שאני עתיד להחיר. מזהיקין לשון גסות משרבו וזהווי הלב שלא חזרו תלמודן כל צורכן כלומר ולא דקדקו בפני רבן כל צורכן רבו מחלוקת בישראל דאחד אוסר ואחד מתיר אחר מטריח ואחד מטמא: הכתי' לא הוריש מנשה את בית שאן ואת בנותיה כלומר לבדה ולא הוריש יושבי העיר אבל היו להם עובדי: ולא קידשום עולי בבל וקא סברי קדושה ראשונה וכו' קדושה ראשונה שקדשה יהושע קידשה לשעתה כלומר במקדש ראשון ולא קידשה במקדש שני והניחום שלא קידשום בפעם שניה כשעלו מבבל שלא יהו לא בכלל מעשר ולא בכלל שביעית שחורשו וזרועו שביעית שיסמכו ענייט עליהס כשביעית וצית עולי נמי לא כשבוה שולין בכל דמסום הכי לא היתה חייבת לא במעשר ולא בשביעי' ולפיכך אכל ר' מאיר עלה של ירק במקום אחר עשר ליה. כלומר שרואו היה במדינה [אחרת] ונתן עשור לשם להחיר עלה זו שבמדינה זו: לא נחשדו חברים לתרוס שלא מן המוקף. כלומר ח' לא נחשדו אותו שום אדם שבעולס דהוא הוה תורם אלא משלפני ומשום הכי אכל עלה. אלא תדע שמותר היה לאכול בלא מעשר. ודילמא נתן עיניו בצד זה ואכל וכו' כלומר מאגודה עצמו נתן מעשר שוואו אכל בצד זה ונתן מעשר מצד אחר. חזי מאן גברא אסחיד עליה שלא נתן מעשר על הכל. אני הולך לעשות כלומר אני הולך כמה שגור עלי הכ"ה דכתיב כל הנחלים וכו'. דלא לימא כך עושים לבני לוויה כשבא למבאר הוא עבר ואותו שלוח זה לא עברו: ממשה רבינו ושיחין ריבזואן כלומר שחלק להן הכ"ה היינו שחיו ישראל ששים וברוא שש מאות אלף גרלי אלו ששים רבוא.

^[1] גראה דל"ל לא נחשד שום חבר שבעולס לתרוס שלא מן המוקף אלא ודאי היה תורם אלא משלפני והכי אכל העלה אלא ודאי שמותר וכו'.